

Sygn. akt: I C 471/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 października 2016 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie I Wydział Cywilny

w składzie następującym: Przewodniczący SSO Rafał Kubicki

Protokolant st. sekr. sąd. Agnieszka Grandys

po rozpoznaniu w dniu 25 października 2016 r. w Olsztynie na rozprawie

sprawy z powództwa Banku Spółdzielczego w M.

przeciwko P. K. i A. K.

o zapłatę

I. zasądza solidarnie od pozwanych: P. K. i A. K. na rzecz powoda Banku Spółdzielczego w M. sumę 2.955.140 (dwa miliony dziewięćset pięćdziesiąt pięć tysięcy sto czterdzieści) złotych z odsetkami od wchodzącej w skład tej sumy kwoty 200.000 zł za okres od 17.07.2016 r. do dnia zapłaty – umownymi wg zmiennej stopy procentowej, stanowiącej w skali roku sumę stopy bazowej WIBOR dla terminu 3-miesięcznego i marży banku (powoda) w wysokości 6 punktów procentowych, lecz nieprzekraczającymi dwukrotności wysokości odsetek ustawowych,

II. zasądza dodatkowo od pozwanego P. K. na rzecz powoda Banku Spółdzielczego w M. odsetki umowne od kwoty 200.000 zł wg oprocentowania określonego w punkcie I. za okres od 1 maja 2016 r. do 16 lipca 2016 r.,

III. oddala powództwo w pozostałej części,

IV. zasądza solidarnie od pozwanych: P. K. i A. K. na rzecz powoda Banku Spółdzielczego w M. kwotę 100.000 (sto tysięcy) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu.

SSO Rafał Kubicki

I C 471/16

UZASADNIENIE

Powód Bank Spółdzielczy w M. wniósł o zasądzenie od pozwanych: P. K. i A. K. kwot: 2.955.140 zł – z odsetkami przeterminowanymi na poziomie 10% w stosunku rocznym za okres od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, 58.146,87 zł – z tytułu niespłaconych odsetek, wskazując w uzasadnieniu, że udzielił pozwany: na podstawie umowy nr (...) z 24.08.2009 r. – kredytu obrotowego w wysokości 200.000 zł, na podstawie umowy nr (...) z 21.11.2012 r. – kredytowej linii hipotecznej w wysokości 2.900.000 zł. Kredytobiorcy przestali spłacać dług, więc bank wysłał im wezwania do zapłaty, a następnie wypowiedzenie umowy.

Odpowiadając na pozew, pozwani wnieśli o oddalenie powództwa w całości, zarzucając powodowi, że wypowiedzenie umowy nie zostało im doręczone, a tylko bank informował ich o takim zamiarze w toku prowadzonych negocjacji.

Pismem procesowym z 20.09.2016 r. powód nieoczekiwanie zmienił powództwo w ten sposób, że zażądał od pozwanych solidarnie sumy 2.955.140 zł z odsetkami:

- od kwoty 2.755.140 zł – wg zmiennej stopy procentowej, ustalonej Uchwałą Zarządu Banku (...)/2015 z 5 marca 2015 r., w dniu wniesienia pozwu wynoszącej 8%
w stosunku rocznym, poczynając od 1 maja 2016 r. do dnia zapłaty,

- od kwoty 200.000 zł – umownymi wg zmiennej stopy procentowej, stanowiącej w skali roku sumę stopy bazowej WIBOR dla terminu 3-miesięcznego i marży banku (powoda) w wysokości 6 punktów procentowych za okres od 1 maja 2016 r. do dnia zapłaty,

a także zasądzenia od pozwanych solidarnie kwoty 58.146,87 zł – z tytułu niespłaconych odsetek od należności głównej za okres od 1 lutego 2016 r. do 30 kwietnia 2016 r.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny i zważył, co następuje:

Sporna jest tylko kwestia wypowiedzenia umowy, co oznacza, że bezsporne są okoliczności zawarcia obu umów kredytowych, wysokość wziętych kredytów oraz zaleganie przez pozwanych z należnością główną wynoszącą 2.955.140 zł.

Zakwestionowanie wypowiedzenia umowy oznacza automatycznie, że za bezsporne nie mogą być uznane żadne odsetki – ani od kapitału, ani za opóźnienie.

Bezsporne jest zatem, i potwierdzone załączonymi wiarygodnymi dokumentami (odpisy umów na k. 4-9), że powód udzielił pozwany: na podstawie umowy nr (...) z 24.08.2009 r. – kredytu obrotowego w wysokości 200.000 zł, na podstawie umowy nr (...) z 21.11.2012 r. – kredytowej linii hipotecznej w wysokości 2.900.000 zł.

Pismem z 12.04.2016 r. powód wezwał tylko P. K. do zapłaty zadłużenia wynikającego z umowy (...), co więcej – pismo to informuje o wysokości zadłużenia: 202.558,08 zł, a dalej wzywa do zapłaty kwoty 2.558,08 zł.

dowód: odpis pisma z 12.04.2016 r. k. 12

Ponadto powód skierował do P. K. dwa pisma z 10.05.2016 r. pod adres: ul. (...) w M. – wypowiedzenia obu umów i oba zostały podjęte przez adresata w dniu 12.05.2016 r. z pieczęcią (...) Przedsiębiorstwa (...) oraz z podpisem sekretarki.

dowód: odpisy pism z 10.05.2016 r. z dowodem doręczenia k. 69-71

Wyjaśniając informacyjnie tę kwestię na rozprawie, powód wskazał, że wypowiedzenia umów zostały skierowane tylko do P. K., ponieważ A. K. była współkredytobiorcą tylko jako żona tego pierwszego i mająca ten sam adres zamieszkania.

Te dowody i wyjaśnienia prowadzą do wniosku, że umowy zostały przed procesem skutecznie wypowiedziane tylko w stosunku do P. K.. A. K. była pełnoprawnym współkredytobiorcą i powinna otrzymać osobne oświadczenie powoda o wypowiedzeniu, tym bardziej, że w obu umowach wskazywała swój inny adres: (...).

W ocenie Sądu, do wypowiedzenia umów wobec pozwanej A. K. doszło dopiero poprzez doręczenie jej podpisanego przez zarząd banku pozwu wyrażającego w sposób dostateczny wolę wypowiedzenia (art. 60 k.c.). Doręczenie to nastąpiło w dniu 17.08.2016 r. (zwrotne potwierdzenie odbioru k. 39). Dopiero z tą datą można mówić o natychmiastowej wymagalności należności kredytowych, co rzutuje bezpośrednio na odsetki.

W umowie z 21.11.2012 r. (kredyt w wysokości 2.900.000 zł) odsetki zostały określone w §5 i w §12. Od kredytu pobierane miały być odsetki wg zmiennej stopy procentowej ustalonej Uchwałą Zarządu Banku w danym okresie - w dniu zawarcia umowy to było 9% rocznie - z możliwością zmiany wysokości oprocentowania

w sposób określony w ust. 3 §5. Od zadłużenia przeterminowanego miały być pobierane odsetki podwyższone wg zmiennej stopy procentowej określonej w Tabeli oprocentowania produktów bankowych Banku w danym okresie - w dniu zawarcia umowy to było 24% rocznie.

W umowie z 14.04.2014 r. (kredyt w wysokości 200.000 zł) odsetki zostały określone w §4 i w §11. Od kredytu pobierane miały być odsetki wg zmiennej stopy procentowej, stanowiącej w skali roku sumę stopy bazowej WIBOR dla terminu 3-miesięcznego i marży banku w wysokości 6 punktów procentowych. Od zadłużenia przeterminowanego miały być pobierane odsetki podwyższone wg zmiennej stopy procentowej określonej w Tabeli oprocentowania produktów bankowych Banku w danym okresie - w dniu zawarcia umowy to było 16% rocznie.

Z powyższego wynika, że zasądzeniu od obojga pozwanych powinna ulec:

- 1) suma bezspornych należności głównych – 2.955.140 zł,
- 2) odsetki od należności głównej składowej 200.000 zł - wg zmiennej stopy procentowej, stanowiącej w skali roku sumę stopy bazowej WIBOR dla terminu 3-miesięcznego i marży banku w wysokości 6 punktów procentowych, ponieważ są one zgodne z postanowieniami umowy kredytowej i zostały prawidłowo sformułowane w żądaniu powoda – w tym znaczeniu, że tytuł wykonawczy je obejmujący jest czytelny dla komornika bez potrzeby sięgania do wewnętrznych dokumentów powoda, z tym jednak zastrzeżeniem, że w stosunku do pozwanego, któremu umowę tę wypowiedziano przed procesem prawidłowo, odsetki te biegą od 1 maja 2016 r., zaś w stosunku do pozwanej, której umowę wypowiedziano dopiero w toku tego procesu, odsetki biegą dopiero od daty tego wypowiedzenia,

Oddaleniu podlegają odsetki od kwoty 2.755.140 zł, które pobierane miały być odsetki wg zmiennej stopy procentowej, ustalonej Uchwałą Zarządu Banku (...) /2015 z 5 marca 2015 r., w dniu wniesienia pozwu wynoszącej 8% w stosunku rocznym, ponieważ żądanie w tym zakresie zostało sformułowane przez powoda (profesjonalistę) w umowie, jak i w pozwie, w sposób uniemożliwiający przeprowadzenie z nich prawidłowej egzekucji na podstawie samego tytułu wykonawczego, bez sięgnięcia po dokument banku – uchwałę zarządu. Odsetki nie mogą być formułowane w sposób umożliwiający jednej ze stron (bankowi) dowolne, wymykające się spod kontroli drugiej strony, kształtowanie ich wysokości. Narusza to art. 58 k.c. i art. 353¹ k.c. i wywołuje tym samym nieważność postanowienia umownego o odsetkach.

W ocenie Sądu, zakwestionowanego wyżej zapisu nie da się zastąpić innym (w domyśle: mniej korzystnym dla powoda) – np. odsetkami ustawowymi, ponieważ nie wiadomo, czy odsetki wg zmiennej stopy procentowej, ustalonej Uchwałą Zarządu Banku (...) /2015 z 5 marca 2015 r. byłyby od odsetek ustawowych w danych okresach niższe czy wyższe. Tym samym zachodziłaby obawa, że takie orzeczenie mogłoby w pewnych okresach wyjść ponad żądanie pozwu.

Podstawą prawną wyroku są przytoczone wyżej przepisy oraz art. 69 ust. 1 Prawa bankowego.

O kosztach procesu (opłata od pozwu) orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c., uznając, że powód ustąpił stronie pozwanej w niewielkim zakresie.

sędzia R. K.